

5 יכולות קוגניטיביות:

היכולת	מה זה ?	האבחון	אביזרים לאבחון	נורמות גיל
1. התאמה חד חד ערכית	היכולת להתאים לכל איבר מקבוצה א' איבר אחד בלבד מקבוצה ב'.	<ul style="list-style-type: none"> האם יש לי מספיק _____ כדי לתת ל _____ ? (צלחות לבובות, עצמות לכלבים..) כמה עצמות אני צריך אם אני רוצה שלכל כלב תהיה עצם? <u>רמה גבוהה יותר</u> : כמה עצמות חסרות לי כדי שלכל כלב תהיה עצם? 	צלחות ובובות, כרטיסיות של כלבים ועצמות, קוביות גדולות וקטנות.	עד גיל 3 – רוב הילדים מסוגלים להתאים התאמה חד-חד-ערכית בין פריטים קונקרטיים לתמונות.
2. התאמה חד רב ערכית	היכולת להתאים לכל איבר מקבוצה א' 2 איברים או יותר מקבוצה ב'.	<ul style="list-style-type: none"> כמה גלגלים צריך ל – 4 אופניים? מניחים לפני הילד מספר בובות וסוכריות ושואלים: "האם יש לי מספיק סוכריות כדי שכל בובה תקבל 3 סוכריות"? 	בובות וסוכריות, פרחים ופרפרים, קוביות גדולות וקטנות.	עד גיל 4 – רוב הילדים מסוגלים להתאים התאמה חד-רב-ערכית בין פריטים קונקרטיים לתמונות.
3. יכולת הסידור בסדרה	היכולת לסדר פריטים לפי קריטריון כמותי/ אורך/ רוחב/ עובי/ גובה/ משקל.	מניחים לפני הילד חפצים בעלי שונות בולטת ומבקשים לשלב בסדרה עוד 2-3 חפצים נוספים.	קשיות, מקלות עיגולים, מרובעים קוביות בגדלים שונים	
4. יכולת הפיכות	היכולת להבין תהליך והיפוכו.	מניחים שורה של 9 חפצים ומונים אותם יחד עם הילד. מסתירים חלק מהחפצים ואומרים: "לקחתי 5 חפצים. כמה חפצים יהיו על השולחן אם אחזיר את 5 החפצים שלקחתי?"	חפצים נמנים	עד גיל 5 – יש הבנה של הפיכות בחומר בדיד.
5. שימור כמות	<p><u>שימור כמות נמנית</u> – היכולת להבין שכאשר משווים בין כמות של חפצים נמנים שונים, יש להתייחס למספרם של החפצים ולא אל המקום שהם תופסים במרחב או לצורתם.</p> <p><u>שימור כמות רציפה</u> – היכולת להבין שכאשר משווים בין כמות של חומר שלא ניתן למנייה (מים, בצק), כמות החומר אינה משתנה גם אם משנים את מנח החומר במרחב.</p>	<ul style="list-style-type: none"> לוקחים כמות מסוימת של קוביות, מונים יחד עם הילד ומסדרים בכל פעם בסידור שונה (בצמידות/ בפיזור/ בפיזור משמעותי). בכל פעם שואלים כמה יש עכשיו? מניחים על מוט אחד 2 חרוזים גדולים ועל מוט שני 3 חרוזים קטנים. שואלים את הילד איפה יש יותר? מראים לילד 2 כדורי בצק שווים בגודלם ולנגד עיניו משנים את צורתו של אחד הכדורים לצורת נחש. שואלים: איפה כמות הבצק גדולה יותר? 	עצמים נמנים, חרוזים בשני גדלים, מוט, פלסטלינה/בצק	<p>עד גיל 3 – הילד משמר אובייקט שהוסתר.</p> <p>עד גיל 4 – הילד מבין את קביעות הצורה לפחות חלקית.</p> <p>עד גיל 5 – רוב הילדים משמרים כמות באופן חלקי כלומר הם מבינים שכמות פריטים נשארת זהה גם אם אופן הפיזור שלה במרחב שונה.</p> <p>עד גיל 6 – רוב הילדים מבינים היטב שימור כמות רציפה ע"י החזרה לצורה המקורית.</p> <p>עד גיל 7 – הילד מבין שכמות הבצק נשארת זהה גם כשהוא מרודד.</p>